

Vuosittain ilotulitteet aiheuttavat haittoja ihmisille, eläimille ja ympäristölle. Kolmasosa ilotulituksesta silmävammoja saaneista on lapsia. Lisäksi ne voivat aiheuttaa käsi-, kuulo- ja palovammoja sekä ruhjevammoja kasvoihin.

Suojalasit lieventävät vammoja.

Vaikka suojalasien yleistynyt käyttö on vähentänyt ilotulitteiden sytyttäjien vammautumisia, monet silmävammoja saaneet eivät ole käyttäneet suojalaseja. Etenkin ilotulitusta seuraavilta suojalasit unohtuvat liian usein.

Lähes puolet ilotulitteiden aiheuttamista silmävammoista osuu sivustakatsojalle. Tulitteiden joukossa on aina viallisia kappaleita, vaikka niitä käytettäisiin ohjeiden mukaisesti. Ne voivat räjähtää syttyessään, jäädä maastoon tai kääntyä väärään suuntaan, sanoo HUSin silmätautien ylilääkäri Tero Kivelä <https://yle.fi/uutiset/3-12253754>

Ongelmia aiheuttaa myös päihteiden alaisena ilotulitteiden käyttö. Päihteiden vaikutuksen alaisena turvallisuusohjeet saattavat unohtua ja vaaratilanneriskit kasvaa. Silmiin kohdistuneet vammat voivat aiheuttaa hetkellisesti parin viikon sairauspoissaolon. Vaikeimmista vammoista voi jäädä pysyviä haittoja ja työkyvyttömyyttä.

Yhteiskunnalle kustannuksia tulee silmä-, käsi- ja muista vammoista koituneista terveydenhuollon, kuntoutuksen ja yhdenvertaisen elämän mahdollistavien apuvälineiden kuluista.

Kuluja tuovat myös esimerkiksi pelastuslaitoksen toiminnan kustannukset (tulipalot, hälytystarkistukset, ilotulitteiden varastotarkastukset...), astmaatikkokojen ja sydänpotilaiden päivystyskäynnit, sekä roskien siivouskulut.

Ilotulitteet sisältävät ruutia, joka koostuu rikistä, hiilestä ja kaliumnitraatista. Lisäksi ilotulitteissa käytetään kuparia, strontiumia, bariumia, alumiinia, magnesiumia yms. Ilotulitteista lähtevät savut levittävät pienhiukkasia ja kaasuja, jotka ovat terveydelle haitallisia ja ärsyttävät hengitysteitä.

Pääkaupunkiseudulla ilotulitusten aiheuttamat pienhiukkasten tuntipitoisuudet ovat olleet korkeimmillaan 250–350 mikrogrammaa kuutiometrissä, kun keskiarvo on 8–13 mikrogrammaa.

Kansainvälinen silmälääkäreiden järjestö International Council Ophthalmology (ICO) on vuonna 2016 julkaistussa kannanotossaan huomauttanut, että ilotulitevalmisteiden myynnin ja käytön tarkka sääntelykään ei estä ilotuliteperäisten silmävammojen syntymistä. ICO onkin ehdottanut maailmanlaajuisia ilotulitteiden kuluttajakäytön kieltä.

Uuttavuotta ja venetsialaisia voi juhlia erilaisin valonlähtein kuten kynttilöin, lyhdyin ja käyttämällä luokkaan F1 kuuluvia, erittäin vähäistä vaaraa aiheuttavia ilotulitteita, joihin lukeutuvat mm. tähtisade- ja bengalitikut. Myös julkisille ilotulitusesityksille on tarjolla näyttäviä vaihtoehtoja kuten valonäytökset.

<https://www.rajatraiskeelle.fi/ukk/>

Ilotulitteiden kuluttajakäytön kieltä mahdollistaa edelleen sekä maahantuojien että ilotuliteammattilaisten toimeentulon. Jatkossa olisi mahdollista järjestää yhteisöllisiä juhlallisuuksia, jolloin esimerkiksi kylä- ja kaupunginosatoimikunnat sekä urheiluseurat yhteistyötä tekemällä ja varoja yhdistämällä saisivat aikaan näyttäviä "koko kylän" juhlallisuuksia.

Toiveenamme olisi, että tulevaisuudessa ei ilotulitteista aiheutuisi vammoja ja vahinkoja, sillä jokainen vamma on liikaa.

Opaskoirayhdistys ry